

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ο ΜΥΡΟΒΛΥΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στον πνευματικό μας αγώνα αντιμετωπίζουμε πολλούς πειρασμούς και δυσκολίες. Και συχνά κάνουμε το λάθος να εστιάζουμε την προσοχή μας στις δυσκολίες της χριστιανικής ζωής, με αποτέλεσμα να χάνουμε το θάρρος μας. Ενώ ξεχνάμε πόσα όπλα και εφόδια μας έχει δώσει ο Κύριος στον αγώνα για τη σωτηρία, ότι ο ίδιος με στοργή μας παρακολουθεί σε κάθε βήμα και μας ενισχύει, άγιοι και άγγελοι πρεσβεύουν στον ουρανό για μας και χάριν αυτών ο Δεσπότης Χριστός πλούσια καταπέμπει τη χάρη Του στη στρατευομένη Εκκλησία.

Καθώς πλησιάζει η γιορτή του αγίου μεγαλομάρτυρα Δημητρίου του Μυροβλύτη, δεν θα μπορούσαμε να μην αναφερθούμε σ' έναν τέτοιο εκλεκτό χριστιανό, του οποίου ο βίος εμπνέει ιδιαιτέρως τους νέους, αφού έφθασε σε τόσο μεγάλο ύψος αρετής και μαρτύρησε σε νεαρή ηλικία. Αλλά και τα αναρίθμητα θαύματά του μαρτυρούν πόσο κοντά μας είναι, αν τον επικαλούμαστε με πίστη και αγωνιζόμαστε από την πλευρά μας με όλες μας τις δυνάμεις.

ΔΙΗΓΗΣΗ

Ο άγιος Δημήτριος γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 280 μ.Χ. περίπου. Γόνος μιας από τις επιφανέστερες οικογένειες στην περιοχή της Μακεδονίας ήταν στρατηγός των ρωμαϊκών στρατευμάτων της Θεσσαλίας και ανθύπατος της επαρχίας της Ελλάδος.

Η ευγενική του όμως καταγωγή, ο πατρικός του πλούτος αλλά και οι τιμές των αξιωμάτων του δεν τον επηρέασαν. Ο Δημήτριος ήταν χριστιανός. Και τη χάρη του παρουσιαστικού του επισκίαζε η σπάνια – μάλιστα για νέο – ψυχική του αρετή. Από τα παιδικά του χρόνια επέδειξε βίο καθάρο και άμεμπτο. Φύλαξε αμίαντη τη χάρη του αγίου βαπτίσματος. Έκλεισε μέσα στην καρδιά του τις θείες εντολές και αγωνίστηκε με όλες του τις δυνάμεις να τις εφαρμόσει. Και για αυτήν του την καθαρότητα και ακεραιότητα ο Θεός του έδωσε και ζήλο ιεραποστολικό, ώστε ο Δημήτριος να περνά τον περισσότερο καιρό του διδάσκοντας και ερμηνεύοντας τον λόγο του Θεού. Ιεραποστολικό του κέντρο ήταν η Καταφυγή, ναός της Θεοτόκου, όπου υπήρχε υπόγεια στοά, το διδασκαλείο του αγίου. Ακριβώς επειδή η ζωή του ήταν αγία, γι' αυτό και το κήρυγμά του ήταν γεμάτο από τη χάρη του Αγίου Πνεύματος και είχε μεγάλη απήχηση. Πλήθος κόσμου πήγαινε να τον ακούσει και ειδωλολάτρες μεταστρέφονταν στη χριστιανική πίστη.

Τον καιρό εκείνο ο αυτοκράτορας Γαλέριος Μαξιμιανός είχε εκστρατεύσει κατά των Σκύθων και τους είχε νικήσει. Στο δρόμο της επιστροφής σταμάτησε στη Θεσσαλονίκη για να οργανώσει εκεί τη θριαμβική του πομπή και να προσφέρει θυσίες ευχαριστήριες στα είδωλα. Τότε συνελήφθη και ο Δημήτριος ως χριστιανός επώνυμος και οδηγήθηκε στον αυτοκράτορα, ο οποίος εκείνη τη στιγμή έφθανε στο στάδιο για να παρακολουθήσει τις εορταστικές εκδηλώσεις. Μετά την ομολογία του Δημητρίου ο αυτοκράτορας διέταξε να εγκλεισθεί προσωρινά στο δημόσιο λουτρό που βρισκόταν δίπλα στο στάδιο. Όντως φυλακίστηκε εκεί σ' ένα χώρο πολύ υγρό και γεμάτο ακαθαρσίες. Εκεί ένας σκορπιός πλησίασε για να τον τσιμπήσει, αλλά ο Δημήτριος με το σημείο του σταυρού τον θανάτωσε. Αμέσως άγγελος Κυρίου τον στεφάνωσε και του είπε:

–«Ειρήνη σοι, αθλητά του Χριστού, ίσχυε και ανδρίζου».

Στο αμφιθέατρο λάμβαναν χώρα αθλοπαιδιές και αγώνες μονομάχων. Ο αυτοκράτορας είχε φέρει μαζί του τον Λυαίο, ένα γιγαντώσωμο Βάνδαλο με ηράκλεια δύναμη, ο οποίος είχε αναδειχθεί

ανίκητος μονομάχος. Γι' αυτό και ο Γαλέριος τον καμάρωνε και υποσχόταν χρήματα και τιμές σε όποιον θα τολμούσε να μονομαχήσει με τον Λυαίο και να τον νικήσει. Τότε ο Νέστορας, ένας νεαρός χριστιανός, μαθητής του Δημητρίου, αποφάσισε να αναμετρηθεί μαζί του, για να αποδείξει μάταιη τη δόξα που προσποριζόταν ο αυτοκράτορας από τον Λυαίο και ότι ο Χριστός είναι ο μόνος παντοδύναμος. Έτσι, έτρεξε στον Δημήτριο και ζήτησε την ευχή του. Εκείνος τον σταύρωσε και προφήτευσε: «Και τον Λυαίον νικήσεις και υπέρ Χριστού μαρτυρήσεις». Με ενισχυμένη την πίστη στον αληθινό Θεό ο Νέστορας παρουσιάστηκε μπροστά στην αυτοκρατορική κερκίδα και δήλωσε ότι θέλει να αναμετρηθεί με τον Λυαίο. Ο Μαξιμιανός όμως του είπε:

–Γνωρίζω ότι η φτώχεια σου σε οδήγησε σε αυτήν την παράτολμη απόφαση, ώστε να αποκομίσεις πολύ πλούτο από τη νίκη σου ή, αν ηττηθείς και σκοτωθείς, να απαλλαγείς και από τη φτώχεια που σε βασανίζει. Λυπάμαι όμως τα νιάτα σου. Και μόνο για την τόλμη σου αυτή θα σου δώσω χρήματα. Μην αναμετρηθείς όμως μαζί του, διότι έχει νικήσει μέχρι τώρα πολλούς δυνατότερους σου.

Ο Νέστορας όμως:

–Δεν επιθυμώ χρήματα, αλλά να αποδείξω τον εαυτό μου καλύτερο από τον Λυαίο.

Τότε ο αυτοκράτορας θύμωσε, επειδή θεώρησε ότι ο Νέστορας από υπέρμετρη φιλοδοξία οδηγήθηκε σε αυτήν την παράτολμη απόφαση, και ενίσχυε τον Λυαίο κατά του Νέστορα. Ο Νέστορας έριξε καταγής μπροστά στην αυτοκρατορική κερκίδα τον χιτώνα του, έκανε το σημείο του σταυρού και είπε:

–«Ο Θεός του Δημητρίου, βοήθει μου»!

Ακολούθησε η μονομαχία. Ήδη στην πρώτη συμπλοκή ξέφυγε από τον Λυαίο με έναν ελιγμό και τον τραυμάτισε θανάσιμα στην καρδιά με το εγχειρίδιό του. Όλοι έμειναν άναυδοι και απορούσαν πώς τόσο εύκολα κατέβαλε τον γίγαντα. Ο Νέστορας δόξασε τον Θεό που με την ευχή του Δημητρίου νικήθηκε ο βάρβαρος.

Ο Μαξιμιανός δοκίμασε πολύ μεγάλη σύγχυση και αποσύρθηκε κατηφής στο ανάκτορό του διατάζοντας να αποκεφαλιστεί ο Νέστορας με το ίδιο του το ξίφος στα δυτικά μέρη της πόλης, στην επονομαζόμενη Χρυσή Πύλη, ενώ ο Δημήτριος, που ο αυτοκράτορας νόμιζε ότι με μαγικά τεχνάσματα είχε προκαλέσει την ανέλπιστα έκβαση της μονομαχίας, να λογχευθεί μέσα στην προσωρινή φυλακή του. Και έτσι έλαβαν τον στέφανο του μαρτυρίου.

Ο υπρέτης του Δημητρίου Λούπος έλαβε τον χιτώνα του αγίου και το δαχτυλίδι του και, αφού τα έβαψε στο αίμα του αγίου, τα χρησιμοποίησε για τη θεραπεία ασθενών και δαιμονισμένων επικαλούμενος την ευχή του αγίου. Όλοι όσοι προσέτρεχαν, θεραπεύονταν, ώστε να μαθευτεί αυτό σε όλη τη Θεσσαλονίκη. Τελικά ο Λούπος μαρτύρησε μαζί με πολλούς άλλους χριστιανούς στον διωγμό που ακολούθησε.

Το δε ιερό λείψανο του αγίου πήγαν ευλαβείς χριστιανοί τη νύχτα και το έθαψαν στον ίδιο τον τόπο του μαρτυρίου. Ο τάφος του έγινε πηγή πολλών ιάσεων και θαυμάτων. Αργότερα, στα βυζαντινά χρόνια, ο έπαρχος του Ιλλυρικού Λεόντιος, που είχε θεραπευθεί με την ευχή του αγίου από ανίατη νόσο, ευγνώμων φρόντισε να ανεγερθεί στον τόπο αυτό μεγαλοπρεπής ναός προς τιμήν του αγίου (412-413 περίπου).

Ο άγιος ανεδείχθη εξάλλου πολιούχος της Θεσσαλονίκης, η τιμή του ξεπέρασε τα τοπικά όρια και έγινε οικουμενική, και από τότε μέχρι σήμερα επιτελεί αναρίθμητα θαύματα. Εκτός από τις ιάσεις επανειλημμένως έχει σώσει τη Θεσσαλονίκη από εχθρούς και κινδύνους, κάποτε και με οφθαλμοφανείς φανερώσεις του. Τα τελευταία χρόνια η ακαταγώνιστη προστασία του εκδηλώθηκε στον ισχυρό σεισμό του 1978, κατά τον οποίο υπήρξαν ελάχιστα θύματα. Ο Θεός επίσης του έδωσε

πλούσιο το χάρισμα της μυροβλυσίας (δηλαδή το χάρισμα τα ιερά του λείψανα να αναβλύζουν μύρο). Είναι ο πιο γνωστός από τους μυροβλύτες αγίους.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Τι σας έκανε εντύπωση από τον βίο του αγίου μεγαλομάρτυρα Δημητρίου; Τι σας άρεσε πιο πολύ; (...)

1. Είναι εντυπωσιακό ότι ο άγιος Δημήτριος ήταν από παιδί στον δρόμο του Θεού. Από τα παιδικά του χρόνια υπήρξε πολύ ενάρετος. Έδειξε ζήλο να εφαρμόσει το θέλημα του Θεού, τις θείες εντολές, με τη μεγαλύτερη ακρίβεια. Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς στον εγκωμιαστικό του λόγο προς τιμήν του αγίου επανειλημμένως τονίζει ότι τον στόλιζε πλήθος αρετών: ήταν «σοφός και παρθένος και όσιος και πάγκαλός τε και παναμώμητος» (ΕΠΕ 11, 172, παρ. 8).

2. Ανάμεσα στις αρετές του βέβαια ξεχωρίζει η αγνότητά του και στην ψυχή και στο σώμα, που αποτελεί το στολίδι της νεότητας. Γι' αυτήν του την αγνότητα και ο Θεός του έδωσε πλούσια τη χάρη και τη σοφία.

3. Ο άγιος ξεχωρίζει και για τον ιεραποστολικό του ζήλο. Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς πάλι τον ονομάζει «διδάσκαλον και απόστολον» (ο.π.). Και αυτό ήταν αποτέλεσμα της καθαρότητάς του. Εφάρμοσε στη ζωή του τον λόγο του Θεού. Ήρθε η Χάρη στην καρδιά του και τη φλόγισε. Και αυτό που ζούσε τόσο έντονα, τη χαρά της παρουσίας του Θεού μέσα στην καθαρότατη καρδιά του, πόθησε να τη μεταδώσει και στους άλλους. Γι' αυτό και κήρυττε με προθυμία και παρρησία και το κήρυγμά του, όπως είπαμε, είχε τόση απήχηση.

4. Σίγουρα μας κάνει εντύπωση και το χάρισμα της μυροβλυσίας. Του χαρίστηκε, λένε οι άγιοι Πατέρες, για τη μεγάλη καθαρότητά του, την ταπείνωση, την ολοκληρωτική αγάπη προς τον Χριστό και τον διακαή του πόθο να μαρτυρήσει γι' Αυτόν. Είναι μυροβλύτης μετά το μαρτύριό του, διότι, όσο ζούσε, ήταν «ευωδία Χριστού» (Β' Κορ. β' 15).

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Σήμερα γνωρίσαμε περισσότερο τον άγιο Δημήτριο και τον αγαπήσαμε περισσότερο.

Να επικαλούμαστε τις πρεσβείες του, να ζητάμε συχνά-πυκνά τη βοήθειά του στον αγώνα μας. Και να τον έχουμε πρότυπό μας στον αγώνα της αρετής, της αγνότητας και της ιεραποστολής. Και ας προσπαθήσουμε να γίνει και η δική μας ζωή «ευωδία Χριστού», να έχει η ζωή μας το άρωμα των αρετών του Χριστού. Να διώχνουμε από την ψυχή μας τη δυσωδία της αμαρτίας με τον καθημερινό μας αγώνα. Από τώρα που είμαστε νέοι. Ο άγιος Δημήτριος μας φωνάζει:

–Μη φοβηθείτε να δώσετε τη νιότη σας στον Χριστό. Δεν θα χάσετε τις χαρές της ζωής. Αντίθετα, τότε θα βρείτε την αληθινή χαρά, που υπάρχει μόνο κοντά στον Χριστό.

Πώς θα το κατορθώσουμε αυτό, παιδιά;

Αγωνιζόμενοι με τη χάρη του Θεού, η οποία, όσο την αξιοποιούμε, τόσο αυξάνεται και παρέχεται πιο πλούσια, κατά το παράδειγμα του αγίου μεγαλομάρτυρα Δημητρίου και με τις πρεσβείες του.

ΣΥΝΘΗΜΑ: Η ζωή μας «ευωδία Χριστού» (Β' Κορ. β' 15)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Η γραμματεία των Δημητρίων Β': Μαρτύρια, Συλλογές θαυμάτων και Εγκώμια στον άγιο Δημήτριο (πρωτοβυζαντινή – μεσοβυζαντινή περίοδος), Εισαγωγή, επιμέλεια κειμένων: Συμεών Α. Πασχαλίδης, Εκδ. Κέντρου Αγιολογικών Μελετών Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης - Ι. Μ. Αγίας Θεοδώρας, Μαρτύρια Α και Β, σελ. 25-46.

2. Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, υπό ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου, διασκευή εκ του γαλλικού: Γ.Ν. Πεντζίκης, τομ. 2ος: Οκτώβριος, εκδ. Ίνδικτος, Αθήνα 2004, σελ. 295-300.

3. Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, Ομιλία ΜΘ', Εις τον εν αγίοις μεγαλομάρτυρα και θαυματουργον και μυροβλύτην Δημήτριον, ΕΠΕ 11, 161-193.